

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvada

2024 m. spalio 21 d. Nr. IK-1
Mažeikiai

<p>1. Viešojo sektoriaus subjektas, kuriame atliktas KPT nustatymas (veiklos sritis (-ys), kurioje (-iose) buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas, jos (-ų) trumpas aprašymas).</p>	<p>Mažeikių rajono savivaldybės administracija (toliau – Administracija) atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą (toliau – KPT) Administracijos veiklos srityje dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros. Teisės aktai, reglamentuojantys analizuojamą veiklos sritį:</p> <ol style="list-style-type: none">Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas.Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymas (toliau – Įstatymas).2022 m. rugsėjo 14 d. Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1765 patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų ir kitų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo ir nušalinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas).Mažeikių rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 9 d. potvarkis Nr. M1-76 „Dėl pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. A1-121 „Dėl savivaldybės administracijos pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.
<p>2. Asmenys (subjektai), atlikę viešojo sektoriaus subjekto KPT nustatymą</p>	<p>Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Monika Momkevičienė.</p>
<p>3. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pradžios ir pabaigos laikas. Analizuotas laikotarpis.</p>	<p>KPT nustatymo laikas 2024-08-20–2024-10-21. Analizuotas laikotarpis 2022-09-01–2024-09-01.</p>

4. Nustatytos rizikos, jų lygiai, suskirstymas pagal svarbą

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	R ₁ 9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

4.1. Raudonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)

KPT nustatymo metu dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros raudono rizikingumo lygio rizikų **nenustatyta** (toliau – Nenustatyta).

4.2. Geltonas rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)

R₁ – dėl neišsamiai reglamentuotų privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų patikros procedūrų galimai nepakankamai įvertinamos su deklaruojančių asmenų turimais privačiais interesais susijusios rizikos bei galimybės suvaldyti interesų konflikto atsiradimo rizikos veiksniai.

Rizikos poveikis (P₁) –pastebimas, 3 balai¹.

Situacija: kontrolės veiksmų metu nustatyta ydinga situacija – Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. sausio 29 d. Tyrimo išvada dėl viešosios įstaigos Regioninės Mažeikių ligoninės veikloje vykdomų procesų.

Rizikos tikimybės lygis (T₁) – vidutinis, 3 balai².

Situacija: Ne daugiau kaip 1 atvejis per metus subjektuose, kuriuose dirba nuo 101 iki 500 darbuotojų.

Nustatytas **vidutinis rizikingumo lygis** (balais):

R₁ = 9 balai³ ($R_1 = T_1 \times P_1 = 3 \times 3 = 9$ balai).

¹ Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 14 ir 15 punktai.

² Rekomendacijų 14 ir 16 punktai.

³ Rekomendacijų 17 ir 18 punktai.

4.3. Žalias rizikingumo lygis (žemėjančia tvarka nuo didžiausio balo)	Nenustatyta.
Kita informacija	
5. Pasiūlymai dėl nustatytų rizikų mažinimo priemonių taikymo	<p>5.1. Reglamentuoti privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų lyginamosios patikros procedūrą, patikros rezultatų informavimo ir pateikimo asmenims, atsakingiems už darbuotojų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę), tvarką.</p> <p>5.2. Organizuoti mokymus Įstatymo nuostatų laikymosi klausimais, parengti atmintines, kaip darbuotojams elgtis susidūrus su interesų konfliktų rizikomis.</p>
6. Kitos pastabos	Nėra
7. Priedai	Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas.
Išvadą parengęs asmuo	Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Monika Momkevičienė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvados priedas	
1. Rizika (pavadinimas, lygis)	<p>R₁ – dėl neišsamiai reglamentuotų privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų patikros procedūrų galimai nepakankamai įvertinamos su deklaruojančių asmenų turimais privačiais interesais susijusios rizikos bei galimybės suvaldyti interesų konflikto atsiradimo rizikos veiksniai.</p> <p>Rizikos poveikis (P₁) –pastebimas, 3 balai⁴. Rizikos tikimybės lygis (T₁) – vidutinis, 3 balai⁵. Nustatytas vidutinis rizikingumo lygis (balais): R₁ = 9 balai⁶ (R₁ = T₁ × P₁ = 3 × 3 = 9 balai).</p>
2. Veiklos sritis (-ys) ir viešojo sektoriaus subjekto administracijos padalinys (-iai), kuriame (-iuose) ji nustatyta.	<p>Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas (toliau – KPNT) atliktas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) veiklos srityje dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo (toliau – Įstatymo) laikymosi kontrolės ir priežiūros (toliau – Veiklos sritis).</p>
3. Esama padėtis (situacijos aprašymas):	<p>Rizika R₁ nustatyta atliekant KPNT, atsižvelgus į šiuos informacijos šaltinius⁷:</p> <p>3.1. <i>Mažeikių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2024 m. sausio 29 d. Tyrimo išvadą dėl viešosios įstaigos Regioninės Mažeikių ligoninės veikloje vykdomų procesų Nr. KT9 –1 (toliau – Tyrimo išvada).</i></p> <p>Tyrimo išvadoje nurodoma: „Ligoninės direktorius <...>, pažeisdamas Civilinio kodekso 2.134 straipsnį ir Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 3 str. 1 d. 2 p ir 11 str. 1, 2 ir 4 dalis, išleido įsakymus, kuriuose pats sau nurodė išmokėti lėšas už rezidentų praktinius mokymus, pasiskyrė vienkartinę piniginę išmoką bei priemoną prie atlyginimo ir tai sudarė 4,4 tūkst. Eur.“.</p> <p><i>Išvada.</i> Tikslinga organizuoti mokymus Įstatymo nuostatų laikymosi klausimais, teikti išankstines rekomendacijas dėl interesų derinimo ir vykdyti šių rekomendacijų įgyvendinimo kontrolę.</p> <p>3.2. <i>Veiklos sritį reglamentuojančių teisės aktų analizės ir vertinimo rezultatus.</i></p> <p>Atliekant KPTN, įvertintos Veiklos sritį reglamentuojančių Administracijos vidaus teisės aktų nuostatos dėl privačių interesų deklaravimo, viešųjų ir privačių interesų derinimo, šių nuostatų laikymosi kontrolės ir priežiūros procedūros:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2022 m. rugsėjo 14 d. Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. A1-1765 patvirtintas Mažeikių rajono savivaldybės administracijos valstybinėje tarnyboje dirbančių asmenų

⁴ Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), 14 ir 15 punktai.

⁵ Rekomendacijų 14 ir 16 punktai.

⁶ Rekomendacijų 17 ir 18 punktai.

⁷ Rekomendacijų 12 punktas.

ir kitų deklaruojančių asmenų privačių interesų deklaravimo, nusišalinimo ir nušalinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas);

- Mažeikių rajono savivaldybės mero 2024 m. vasario 9 d. potvarkis Nr. M1-76 „Dėl pareigybių, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“;
- Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. A1-121 „Dėl savivaldybės administracijos pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo“.

Išvada: Veiklos srities reglamentavimas Administracijos vidaus teisės aktuose antikorupciniu požiūriu vertintinas kaip atitinkantis Įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas, suprantamas ir iš esmės aiškus, išskyrus neišsamiai reglamentuotos privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų patikros procedūros, t.y.:
- Mažeikių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2024 m. birželio 20 d. įsakymu Nr. A1-904 patvirtintų Administracijos Teisės ir personalo skyriaus vyriausiojo specialisto (toliau – Vyriausiojo specialisto) pareigybės aprašymo 29 punkte nurodoma, kad Vyriausiasis specialistas tikrina ir analizuoja Deklaracijų duomenis, atlieka jų stebėseną, o nustatęs deklaravimo trūkumus apie tai informuoja darbuotoją ir nustato terminą jiems pašalinti. Nustačius, kad darbuotojas nepašalina trūkumų ir (arba) nustatęs realų interesų konflikto pavojų, nedelsdamas apie tai informuoja tiesioginį darbuotojo vadovą ir Administracijos direktorių, tačiau nenustatyta patikros rezultatų įforminimo ir pateikimo asmenims, atsakingiems už darbuotojų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę), tvarka.

Atliekant KPTN nustatyta, kad Vyriausiasis specialistas atlieka Deklaracijose pateiktų duomenų tikrinimą (peržiūrą), tačiau informacija apie tokio tikrinimo rezultatus neteikiama asmenims, atsakingiems už darbuotojų, Įstaigos vadovų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę).

Aptariamas tikrinimas iš esmės yra formalus, nes jį atliekantis asmuo nedisponuoja informacija apie deklaruojantiems asmenims, kurių deklaracijas tikrina (peržiūri), skiriamas užduotis, todėl neturi galimybės spręsti, ar deklaruotų duomenų pokyčiai yra susiję su deklaruojančiam asmeniui skiriamomis užduotimis ir ar gali sukelti interesų konfliktą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą interesų konfliktų prevenciją, siūlytina nustatyti deklaracijų duomenų lyginamosios patikros procedūrą vadovaujantis Rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros, patvirtintų Vyriausiosios tarnybinės etikos

	komisijos 2021 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. KS-332 „Dėl Rekomendacijų dėl Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo laikymosi kontrolės ir priežiūros patvirtinimo“, 9.3 papunkčio nuostatomis.		
4. Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:			
4.1. Nenustatyta privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų lyginamosios patikros procedūrą, patikros rezultatų įforminimo ir pateikimo asmenims, atsakingiems už darbuotojų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę), tvarka.			
4.2. Nepakankamai intensyvi informacijos sklaida ir komunikacija Įstatymo nuostatų laikymosi klausimais.			
5. Siūlomos rizikos mažinimo ir nustatytų jos veiksnių pašalinimo priemonės:			
5.1. Reglamentuoti privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų lyginamosios patikros procedūrą, patikros rezultatų įforminimo ir pateikimo asmenims, atsakingiems už darbuotojų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę), tvarką.			
5.2. Organizuoti mokymus Įstatymo nuostatų laikymosi klausimais, parengti atmintines, kaip darbuotojams elgtis susidūrus su interesų konfliktų rizikomis.			
Nr.	Priemonės aprašymas	Atsakingas subjektas:	Įvykdymo terminas:
1.	Reglamentuoti privačių interesų deklaracijose pateiktų duomenų lyginamosios patikros procedūrą, patikros rezultatų įforminimo ir pateikimo asmenims, atsakingiems už darbuotojų veiklos kontrolę ir priežiūrą (tiesioginiams vadovams, kitiems asmenims, atsakingiems už tarnybinių pavedimų darbuotojams teikimą ir tokių pavedimų kontrolę), tvarką.	Teisės ir personalo skyrius	2025-10-31
2.	Organizuoti mokymus Įstatymo nuostatų laikymosi klausimais, parengti atmintines, kaip darbuotojams elgtis susidūrus su interesų konfliktų rizikomis.	Teisės ir personalo skyrius Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo	2025-10-31
Kitos pastabos:			
1.		-	
2.		-	